

Til lovforslag nr. L 47. Betænkning afgivet af Uddannelsesudvalget den 29. april 2008

Betænkning

over

Forslag til lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser

[af undervisningsministeren (Bertel Haarder)]

1. Ændringsforslag

Undervisningsministeren har stillet 14 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 13. december 2007 og var til 1. behandling den 10. januar 2008. Lovforslaget blev efter 1. behandling henviset til behandling i Uddannelsesudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 5 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og undervisningsministeren sendte den 17. september 2007 dette udkast til udvalget, jf. UDU (Folketingsåret 2006-07) alm. del – bilag 439. Den 14. december 2007 sendte undervisningsministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse fra Dansk Industri, LO, Dansk Byggeri, TEKNIQ, HTS, Dansk TeXstil & Beklædning, Erhvervsskolerne Bestyrelsesforening og Danske Erhvervsskoler.

Undervisningsministeren har over for udvalget kommenteret henvendelsen.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 2 spørgsmål til undervisningsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Venstres, Dansk Folkepartis og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget bemærker, at der med velfærdsaftalen og globaliseringsaftalen oprettes op til ti nye erhvervsakademier. Lovforslaget ligger i forlængelse af lovforslaget om oprettelse af professionshøjskoler, ligesom lovforslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagene vedrørende akkreditering og godkendelse af videregående uddannelser samt lovforslagene om professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelserne.

Venstres, Dansk Folkepartis og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget mener, at det er en acceptabel aftale for erhvervsakademierne. V, DF og KF erklærer sig tilfreds med aftalen om erhvervsakademierne og etableringen af vækstlag i forhold til tekniske og merkantile professionsbacheloruddannelser, som aftalt af partierne bag velfærds- og globaliseringsaftalen.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget understreger, at Dansk Folkeparti i forhandlingerne har udtrykt skepsis i forbindelse med målsætningerne. I den anledning har Dansk Folkeparti arbejdet på at få ligestillet erhvervsakademierne

med professionshøjskolerne så meget, som det nu er muligt.

Dansk Folkeparti har bl.a. arbejdet for:

- At erhvervsskolernes repræsentanter skal udgøre flertallet i erhvervsakademibestyrelsen.
- At erhvervsakademiet får plads i professionshøjskolens bestyrelse i forbindelse med partnerskabet.
- Undtagelsesbestemmelsen, der tillader, at andre uddannelsesinstitutioner end professionshøjskoler, f.eks. et erhvervsakademi, efter 2015 fortsat kan udbyde professionsbacheloruddannelser på det tekniske og merkantile område.
- Bestemmelsen om evaluering i 2013.
- Forpligtelsen til regional uddannelsesdækning.

Det er ikke nogen hemmelighed, at Dansk Folkeparti har stået alene i forhandlingerne. Den politiske situation taget i betragtning er vi nået et stykke i forhold til oppositionens tanker og regeringens oprindelige oplæg. Der skal ikke herske tvivl om, at evalueringen i 2013 er et væsentligt punkt for Dansk Folkeparti. Dansk Folkeparti forbeholder sig retten til at revurdere partiets holdning til forligets målsætning efter evalueringen. Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget håber, at forliget kan opfylde de generelle uddannelsespolitiske målsætninger fastsat i velfærdsaftalen og i andre brede forlig. Dansk Folkeparti står naturligvis ved aftalen, men det skal understreges, at Dansk Folkeparti har deltaget med henblik på at sikre erhvervsskolesektorens interesser ved forligsbordet.

Det væsentligste for Dansk Folkeparti har ikke været institutionerne, men kvaliteten på de enkelte uddannelser.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget har noteret sig, at S og RV overvejer ikke at stemme for lovforslaget. Såfremt S og RV ikke stemmer for lovforslaget, betragter Dansk Folkeparti dette som forligsbrud.

Et *mindretal* i udvalget (S og RV) vil ved 3. behandling redegøre for sin stilling til lovforslaget. Mindretallet vil ved 2. behandling stemme for de stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiets og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget støtter reformen af erhvervsakademierne og ønsker med denne lov at styrke kvaliteten i akademiuddannelserne og at sikre et styrket regionalt udbud af kortere og videregående uddannelser. Samtidig er vores fæl-

les målsætning med loven, at flere unge gennemfører en videregående uddannelse og derved sikrer forsyningen af arbejdskraft til både det private og det offentlige arbejdsmarked.

I 2015 skal nye professionsbacheloruddannelser efter lovforslaget forankres i professionshøjskolerne. For S og RV har det været afgørende, at der, forinden denne beslutning føres ud i livet, foretages en grundig evaluering af hele reformen, og at resultatet af denne evaluering også tillægges betydning for den endelige placering af uddannelserne. Viser evalueringen, at det er lykkedes at skabe tilstrækkelig kvalitet og tilstrækkeligt udbud af gode korte videregående uddannelser, der kan bidrage til opfyldelse af målsætningen om, at 50 pct. af de unge tager en videregående uddannelse, og lykkes det på den måde at skabe et nyt vækstlag i regi af akademierne bl.a. i partnerskab med professionshøjskolerne, vil partierne også være åbne for en fortsat forankring af professionsbacheloruddannelserne i de nye akademier. Vi er derfor meget tilfredse med, at lovforslaget forudsætter en grundig evaluering, der skal foretages i 2013.

Derudover vil vi gerne understrege, at der i 2015 alene tages stilling til bacheloruddannelsernes placering. De korte videregående uddannelser vil også efter 2015 under alle omstændigheder være placeret i erhvervsakademierne.

Samtidig kan S og RV desværre konstatere, at regeringens og Dansk Folkepartis finanslovsforslag for 2008 fjerner en del af det økonomiske grundlag for etableringen af de nye erhvervsakademier og ikke mindst fjerner en stor del af akademiernes udviklingsmidler og dermed også muligheder for at udvikle nye uddannelser. Netop økonomien har undervejs i tilblivelsen af dette lovforslag været en afgørende forudsætning for vores medvirken – herunder at der blev tilført området nye penge til etablering og udvikling.

Med besparelsen er en betydelig del af forudsætningerne for etableringen af de nye akademier væsentligt ændret, og S og RV har derfor i forbindelse med lovbehandlingen foreslået at udskyde etableringen af de nye erhvervsakademier, til regeringen har afsat de nødvendige penge og har tilbageført den bundne opsparing.

Regeringen og Dansk Folkeparti har hverken ønsket at udskyde ikrafttrædelse af reformen som foreslået af S og RV eller tilvejebringe det økonomiske grundlag, der var forudsætningen ved aftalens indgåelse. S og RV går dog stadig

ud fra, at regeringen og Dansk Folkeparti vil leve op til indgåede aftaler også med hensyn til økonomi og ser frem til konstruktive drøftelser. S' og R's stemmeafgivning ved 3. behandling vil afhænge af resultatet af disse drøftelser.

Et andet mindretal i udvalget (SF og EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget kan ikke støtte, at en reform af erhvervsakademierne iværksættes, hvis der ikke samtidig udvises vilje til at give et tilstrækkeligt økonomisk grundlag hertil.

Med regeringens og DF's forslag til finanslov for 2008 lægges der op til besparelser på udgifter til etablering af de nye erhvervsakademier samt på akademiernes udviklingsmidler, hvilket ikke er befordrende for en styrkelse af akademiuddannelsernes kvalitet, endsiige styrker et regionalt udbud af kortere og videregående uddannelser.

SF's medlemmer af udvalget er endvidere særdeles betænkelige ved det forhold, at fokus på de store erhvervsakademier fremover kommer til at blive rettet primært mod de videregående uddannelser.

Samarbejde med erhvervsskolerne nævnes således ikke med et ord i lovforslaget. Når der ikke længere skal være et samarbejde mellem erhvervsakademiuddannelserne, handelsskolerne og de tekniske skoler, besværliggør man adgangen til videreuddannelse for elever på handelsskoler og tekniske skoler. Der er tale om en akademisering af erhvervsakademiuddannelserne, som SF er meget skeptisk overfor. Man risikerer, at det i endnu højere grad end i dag bliver elever med gymnasiale uddannelser, der tager en kort videregående uddannelse. For SF er det afgørende, at korte videregående uddannelser også er attraktive og tilgængelige for unge med erhvervsfaglige uddannelser. I den forbindelse er det af stor betydning for tilgængeligheden, at erhvervsakademiuddannelserne ligger sammen med handelsskolerne og de tekniske uddannelser.

Derfor kan lovforslaget få konsekvenser for søgningen til tekniske skoler og handelsskoler. Når de to ungdomsuddannelser ikke længere ligger sammen med erhvervsakademierne, er det ikke så synligt for de unge, at en håndværksmæssig uddannelse også giver mulighed for videreuddannelse. I dag er erhvervsakademiud-

dannelserne med til at give erhvervsskolerne status, hvorfor det er et dårligt signal at sende, hvis erhvervsakademiuddannelserne bliver adskilt fra de tekniske skoler og handelsskoler.

Ny Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurinn og Sambandsflokkurinn var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 4

1) I *stk. 1* ændres »hvor erhvervsakademiet hører hjemme.« til: »som undervisningsministeren fastsætter som erhvervsakademiets geografiske dækningsområde.«

[Ændring af ministerbemyndigelse]

2) I *stk. 1* indsættes som 2. og 3. *pkt.*:

»Hvis to eller flere erhvervsakademier helt eller delvis har et fælles geografisk dækningsområde, skal de i fællesskab dække behovet for udbud af de nævnte uddannelser i området. Ministeren kan bestemme, hvilke forhold sådanne erhvervsakademier skal træffe beslutning om i fællesskab.«

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 1]

3) I *stk. 2* udgår »dog«.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 1 og 2]

Til § 11

4) I *stk. 1* ændres »undervisningsministeren vedtægt« til: »undervisningsministeren«.

[Teknisk korrektion]

Til § 12

5) I *stk. 4* ændres »opbygning. Herunder fastlægger« til: »opbygning, herunder fastlæggelse af«.

[Teknisk korrektion]

Til § 14

6) I *stk. 3* indsættes efter »erhvervsrettet uddannelse« ordene: »i erhvervsakademiets geografiske område, jf. § 4, stk. 1.«
[Præcisering]

Til § 49

7) I *stk. 1* ændres »1. maj 2008« til: »15. maj 2008«.
[Udskydelse af ikrafttrædelsestidspunktet]

Til § 50

8) I *stk. 1* udgår *3. pkt.*, og i stedet indsættes som nye punktnummer:

»Undervisningsministeren kan ved oprettelsen træffe bestemmelse om, at to eller flere erhvervsakademier i fællesskab har til opgave at dække behovet for uddannelser i samme geografiske dækningsområde, jf. § 4, stk. 1, 2. pkt., hvis ministeren senest den 1. juni 2008 har modtaget en fælles indstilling herom fra bestyrelserne for de institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der hører hjemme i det fælles geografiske dækningsområde, og som opfylder betingelserne i *stk. 3*. De nævnte bestyrelser skal samtidig afgive en fælles indstilling til ministeren om, til hvilket erhvervsakademi de nævnte institutioner for erhvervsrettet uddannelse hver skal overdrage opgaver efter § 53.«

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 2]

Til § 53

9) Efter *stk. 1* indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 2*. For institutioner for erhvervsrettet uddannelse, som er omfattet af § 50, stk. 1, 3. pkt., gælder, at godkendelser til udbud efter *stk. 1* overgår til det erhvervsakademi, som institutionerne for erhvervsrettet uddannelse har truffet fælles indstilling om at overdrage til efter § 50, stk. 1, 4. pkt.«

Stk. 2 og *3* bliver herefter til *stk. 3* og *4*.
[Konsekvens af ændringsforslag nr. 8]

Til § 54

10) I *stk. 1* indsættes efter »§ 53, stk. 1«: »og 2«.
[Konsekvens af ændringsforslag nr. 8]

Til § 57

11) Efter nr. 6 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 16, *stk. 3*, nr. 2, ændres »Kreditforeningen af Kommuner i Danmark« til: »KommuneKredit«.
[Teknisk korrektion]

12) Efter nr. 11 indsættes som nyt nummer:

»02. I § 58, *stk. 2*, ændres »og 48« til: », 48 og 48 a«.
[Præcisering]

Til § 58

13) *Nr. 1* affattes således:

»1. § 2 affattes således:

»§ 2. En institution kan efter aftale med en eller flere andre institutioner omfattet af § 1, stk. 1, institutioner for erhvervsrettet uddannelse, erhvervsakademier og andre statslige selvejende institutioner for videregående uddannelser varetage nærmere bestemte administrative opgaver for en eller flere af de nævnte andre uddannelsesinstitutioner. Undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.«

[Konsekvensændring]

Ny paragraf

14) Efter § 59 indsættes som ny paragraf:

»§ 01. I lov om Danmarks Evalueringsinstitut, jf. lovbekendtgørelse nr. 775 af 10. august 2005, som ændret senest ved lov nr. 209 af 31. marts 2008, foretages følgende ændring:

1. I *bilag 1* indsættes efter nr. 8 som nyt nummer:
»9) Lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser.«

Nr. 9-29 bliver herefter nr. 10-30.«

[Konsekvensændring]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1 og 2

Det oprindelige lovforslags udgangspunkt er, at institutioner for erhvervsrettet uddannelse skal overdrage udbudsgodkendelsen til erhvervsakademiuddannelser, videregående voksenuddannelser og tekniske og merkantile professionsbacheloruddannelser til det erhvervsakademi i det

geografiske område, hvor institutionen for erhvervsrettet uddannelse hører hjemme. Det fremgår af vedtægterne for institutioner for erhvervsrettet uddannelse, i hvilken kommune den enkelte institution har hjemsted. Det understreges, at institutionens hjemsted er hele kommunen og ikke kan være en del heraf. For så vidt angår grænsedragningen betyder dette, at en kommune, hvori en institution har hjemsted, i sin helhed vil være dækket af et erhvervsakademis geografiske område.

Den foreslåede ændring har til hensigt at regulere de tilfælde, hvor to eller flere erhvervsakademier bliver oprettet med et overlappende geografisk dækningsområde. Erhvervsakademier med overlappende dækningsområde skal her i fællesskab dække behovet for udbud af uddannelser i det pågældende område.

Bestemmelsen indeholder endvidere en bemyndigelse til undervisningsministeren til at træffe beslutning om, hvilke forhold erhvervsakademierne skal træffe beslutning om i fællesskab. Det vil typisk være beslutning om placering af uddannelsessteder i området eller om, at nogle udbud varetages af det ene erhvervsakademi.

Til nr. 3

Der er tale om en konsekvensændring som følge af ændringsforslag nr. 1 og 2.

Til nr. 4, 5 og 13

Der er tale om tekniske korrektioner af lovteksten.

Til nr. 6

Der er tale om en præcisering af lovteksten, således at der i bestemmelsen refereres til »institutioner for erhvervsrettet uddannelse i erhvervsakademiets geografiske område«, som det er anført i bemærkningerne til bestemmelsens stk. 2. Der vil herefter være kongruens mellem lovteksten og bemærkningerne til bestemmelsen.

Til nr. 7

Det foreslås, at tidspunktet for lovens ikrafttræden udskydes til den 15. maj 2008.

Til nr. 8

Institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der er beliggende i den del af et erhvervsakademis geografiske dækningsområde, der overlapper en del af et andet erhvervsakademis dækningsområde, skal forud for erhvervsakademioprettelsen i fællesskab foretage indstilling til undervisningsministeren om, at der skal være to eller flere akademier i det overlappende område, og om, hvilket akademi de enkelte institutioner i det overlappende område skal overdrage udbudsgodkendelserne. Bestemmelsen indebærer, at der skal være enighed om indstillingen. Indstillingen til ministeren skal være modtaget i Undervisningsministeriet senest den 1. juni 2008.

Såfremt institutionerne ikke kan opnå enighed herom, vil det være undervisningsministeren, som i overensstemmelse med lovforslagets øvrige bestemmelser træffer afgørelse om, at der bliver etableret et erhvervsakademi, der dækker hele området. Det skal bemærkes, at en opdeling, der indebærer, at der i et erhvervsakademi slet ikke vil være enten tekniske eller merkantile uddannelser, dog ikke kan forventes godkendt.

Bestemmelsen har til hensigt at minimere risikoen for, at der blandt nogle institutioner for erhvervsrettet uddannelse skabes eksklusivaftaler, således at andre institutioner bliver udelukket fra at engagere sig i bestemte erhvervsakademier.

For Region Hovedstaden kan det indebære, at de tre institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der hører hjemme i Københavns Kommune og i dag har udbud af erhvervsakademiuddannelser, i enighed skal foretage indstilling til ministeren om, at to erhvervsakademier skal have Københavns Kommune som dækningsområde, og at de tre institutioner skal være enige om, hvilket erhvervsakademi de enkelte institutioner vil overdrage deres udbudsgodkendelse til.

Til nr. 9 og 10

Der er tale om konsekvensændringer af lovforslaget som følge af ændringsforslag nr. 8.

Til nr. 11

Der er tale om en konsekvensændring som følge af § 18, stk. 3, nr. 2, og § 15, stk. 3, nr. 2, i lov om medie- og journalisthøjskolen (lovforslag L 27), som blev vedtaget af Folketinget den 3. april 2008. Formålet hermed er, at der bliver anvendt samme terminologi i de tre bestemmelser.

Til nr. 12

Der er tale om konsekvensændring som følge af lovforslagets § 47 og § 57, nr. 11, samt § 41 i lov om medie- og journalisthøjskolen, som blev vedtaget af Folketinget den 3. april 2008 (lovforslag L 27). Der foretages herefter en præcisering af lovteksten, således at ingeniørhøjskolerne også bliver omfattet af den nye bestemmelse i § 48 a.

Til nr. 14

Der er tale om en konsekvensændring af bilag 1, som er nyaffattet ved det af Folketinget den 27. marts 2008 vedtagne lovforslag om ændring af lov om Danmarks Evalueringsinstitut. (Ak-kreditering af videregående uddannelser, sammensætning af evalueringsinstituttets bestyrelse og repræsentantskab m.v.) (lovforslag L 24).

Sophie Løhde (V) Britta Schall Holberg (V) Rikke Hvilshøj (V)

Anne-Mette Winther Christiansen (V) Troels Christensen (V) Martin Henriksen (DF) nfm.

Marlene Harpsøe (DF) Charlotte Dyremose (KF) fmd. Malou Aamund (V)

Christine Antorini (S) Carsten Hansen (S) Kim Mortensen (S) Julie Rademacher (S)

Pernille Vigsø Bagge (SF) Nanna Westerby (SF) Marianne Jelved (RV)

Johanne Schmidt-Nielsen (EL)

Ny Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Ny Alliance (NY)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	25	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	17	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne	2
Enhedslisten (EL)	4	(UFG)	

Oversigt over bilag vedrørende L 47

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra undervisningsministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Endelig tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
5	Ændringsforslag fra undervisningsministeren
6	1. udkast til betænkning
4	Henvendelse af 6/2-08 fra Dansk Industri, LO, Dansk Byggeri, TEKNIQ, HTS, Dansk Textil & Beklædning, Erhvervsskolernes Bestyrelsesforening og Danske Erhvervsskoler
7	Ændringsforslag fra undervisningsministeren
8	2. udkast til betænkning
9	Kommentarer vedrørende lovtekniske bemærkninger, fra undervisningsministeren
10	Ændringsforslag fra undervisningsministeren
11	Ændringsforslag fra undervisningsministeren
12	3. udkast til betænkning
13	Ændringsforslag fra undervisningsministeren
14	4. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 47

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til henvendelsen af 6/2-08 fra Dansk Industri, LO, Dansk Byggeri, TEKNIQ, HTS, Dansk Textil & Beklædning, Erhvervsskolernes Bestyrelsesforening og Danske Erhvervsskoler, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om ministerens prioritering af det teknisk/merkantile område, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå